ద్రౌపది

ద్రౌపదికి సాటి ఏ పతివ్రతయు లేదు

సత్యధర్మములను మీరు గట్టిగా పట్టుకున్నప్పుడు దైవమే ప్రత్యక్షంగా వచ్చి మిమ్మల్ని కాపాడుతుంటాడు. చరిత్రలో దీనికి అనేక దృష్టాంతములున్నవి. అలనాడు ద్రౌపది తన సత్య ధర్మములచేతనే పాండవులను కాపాడుతూ వచ్చింది. కాబట్టి, పతివ్రతల్లో ఎవరు గొప్ప అంటే ద్రౌపదే గొప్పదన్నారు.

పతుల పలుమాటలకు ఎదురు చెప్పంగబోదు
వారి సేవలు చేయగా తీరదనదు
తనకున్నదానిచే తృప్తి గనుచునుండు
ద్రౌపదికి సాటి ఏ పతివ్రతయు లేదు

'ఈ పని నా చేతకాదు' అని చెప్పదామె. అన్ని వేళల పతుల సేవ తప్ప తాను మరొక పని ముట్టుకోదు. ఇట్టి ద్రౌపది యొక్క ఆదర్శాన్ని ఈనాడు ఎంతమంది అనుసరిస్తున్నారు! ఆమె తన దుఃఖాన్ని తనలోనే అణచుకుంది. తన పతుల క్షేమము కొరకే గాక అందరి క్షేమము కొరకు ప్రార్థిస్తూ వచ్చింది. కనుకనే, తన కుమారులను హతమార్చిన అశ్వత్థామను సహితం క్షమించగలిగింది. ఆమె సత్య ధర్మములకు ప్రతీకగా నిలిచింది. సత్యధర్మములే పాండవులను కాపాడుతూ వచ్చాయి. ఎక్కడికి పోయినప్పటికీ మీ వెంట ప్రత్యక్షంగా నిలిచి మిమ్మల్ని కాపాడేవి సత్యధర్మములే! "ఈనాడు సత్యధర్మములు ఎవరిని కాపాడుతున్నాయి?" అని మీరు వాదించవచ్చును. చాలా పొరపాటు. బిడ్డలూ! సత్య ధర్మములే ప్రత్యక్ష దైవస్వరూపములు. మీరు సత్య ధర్మములను కాపాడినారంటే, అవి తిరిగి మిమ్మల్ని కాపాడుతూ వస్తాయి. కనుకనే, 'సత్యం వద, ధర్మం చర' అన్నారు. కాని, ఈనాడు సత్యమును వధిస్తున్నారు (సత్యం వధ); ధర్మమును చెఱసాలలో పెడుతున్నారు (ధర్మం చెఱ). ఇది మహాపాపము. ప్రతి చిన్న విషయములోనూ మీరు సత్యధర్మములపైన ఆధారపడి ఉండాలి. మీ ప్రాణము కంటే సత్యధర్మములే ప్రధానమని భావించాలి. ప్రతి ఒక్కరినీ కాపాడేది దైవమే! కనుక, దైవాన్ని ప్రార్థించండి. దైవాన్ని విస్మరించి వ్యక్తులపై ఆధారపడటం పిచ్చితనం! అన్నింటికీ దైవాన్ని ఆధారం చేసుకోవాలి. అదే నిజమైన తపస్సు.

మహాసాధ్వీమణియైన ద్రౌపది తత్త్వం ఎట్టిదంటే త్యాగమునకు పూనుకొనెనా భర్తలను ధిక్కరించి తన ధర్మాన్ని నిలబెట్టుకొనగల మహాస్త్రీ. ఆమె అత్తమామలకు, తల్లిదండ్రులకు, కట్టుకొన్న పతులకు, కుమారులకు పేరుతెచ్చిన స్త్రీగాని అపకీర్తి తెచ్చినది కాదు. పాండవులు అరణ్యమునకు బయలుదేరే సమయములో ధర్మరాజు ద్రౌపదిని దగ్గర కూర్చుండ బెట్టుకొని, 'కౌరవులకు మాకూ వ్యక్తిగత వ్యవహారములచేత అభిప్రాయభేదములు ఏర్పడ్డాయి. ద్రౌపదీ! మాకీ కష్టములు తప్పవు. పన్నెండు సంవత్సరములు అరణ్యవాసము, ఒక సంవత్సరము అజ్ఞాతవాసము చేయుట కఠినమైన చర్య. మేము మగవారము కనుక ఏదోవిధముగా సహించుకుంటాము. స్త్రీలను వెంటపెట్టుకొనిపోయే సమయము కాదు. భయంకరమైన అరణ్యములో మృగములు సంచరిస్తాయి. కావున, నీవు ద్వేషమునకుగాని, ఖేదమునకుగాని తావివ్వక గాంధారీధృతరాష్ట్రుల సేవలు చేసుకుంటూ ఇక్కడే ఉండు'మని ధర్మరాజు ఆమెకు ఉపదేశించాడు. ద్రౌపది తన పతుల కీర్తిని, వీరపుత్రుల శౌర్యాన్ని, అత్తమామల గౌరవాన్ని, కని పెంచిన తల్లిదండ్రుల కీర్తిని చాటే నిమిత్తమై ఉద్రేకపూరితమైన మాటల్లో ధర్మజునికి ఈవిధంగా చెప్పింది.

పుట్టితి పూజ్యుడౌ ద్రుపదభూపతికిన్, జగజెట్టి పాండు సా
మ్రాట్టుకు కోడలైతి, నభిమానధనుల్ ఘనులైనవారి జే
పట్టితి, శౌర్యధైర్య గుణపాత్రుల పుత్రులగంటి, నూడిగం
బెట్టుల జేయజాలుదు నిసీ! మగవారలు సిగ్గుమాలినన్

చూడండి ఆమె చెప్పిన మాటలు హృదయమును కదలిస్తాయి. కరిగిస్తాయి. 'నా తండ్రికి వీరపుత్రిక అనే పేరును సాధించాలి. నా అత్తమామలకు వీరవధువు అనే పేరు సాధించాలి. నా భర్తలకు వీరపత్ని అనే పేరును సాధించాలి. నా కుమారులకు వీరమాత అనే పేరును సాధించాలి. ఆ కీర్తిని నేను సాధించాలేగాని ఈ దుర్మార్గులకు నేను సేవ చేయను' అన్నది. కుటుంబపు కీర్తిని, జాతి కీర్తిని, దేశ కీర్తిని నిలబెట్టే నిమిత్తమై దేహమును త్యాగము చేయటానికి పూనుకున్న మహాసాధ్వీమణి ద్రౌపది.

ఒకనాడు అశ్వత్థామ పాండవులను సంహరిస్తానని ప్రతినబూనాడు. ద్రౌపది కృష్ణునివద్దకు వెళ్ళి తన పతులను కాపాడవలసిందిగా ప్రార్థించింది. భక్తరక్షణకై భగవంతుడు ఎన్నో నాటకములాడవలసి వస్తుంది. కృష్ణుడు దుర్వాసునిదగ్గరకు వెళ్ళి, జరిగిన సంగతి వివరించి పాండవులను కాపాడే నిమిత్తం అతని సహాయం కోరాడు. "ఒక గుంత త్రవ్వి అందులో పంచపాడవులను కూర్చోబెట్టు. దానిపై ఒక చెక్కపలక వేసి, ఆ పలకపై నీవు ఒక కుర్చీ వేసుకుని కూర్చో. నీవు త్రికాలజ్ఞానివి కాబట్టి, కౌరవులు నీవద్దకు వచ్చి పాండవు లెక్కడున్నారని అడుగవచ్చు" అని చెబుతున్న కృష్ణుని మాటలకు అడ్డుతగులుతూ దుర్వాసుడు "స్వామీ! నేను అబద్ధమాడను" అన్నాడు.

కృష్ణుడు "సత్యమే నా వ్రతము. అలాంటి నేను అసత్యం పలుకమని నీకు చెబుతానా? సత్యమే చెప్పు. కాని, కంఠధ్వని మార్చు" అన్నాడు. దుర్వాసుడు అంగీకరించి కృష్ణుడు చెప్పినట్లుగా చేశాడు. కొంతసేపటికి అశ్వత్థామ వచ్చి "స్వామీ! పాండవులు ఎక్కడున్నారో మీరు చెప్పగలరా?" అని అడిగాడు. దుర్వాసుడు కోపం నటిస్తూ గొంతు పెంచి "పాండవులా? నా క్రిందున్నారు" అన్నాడు. దుర్వాసుని కోపం చూసి తననేమైనా శపిస్తాడేమోనని భయపడి అశ్వత్థామ అక్కడినుండి పారిపోయాడు. ఈవిధంగా దుర్వాసుడు కంఠధ్వని మార్చటంవల్ల పాండవులు రక్షింపబడ్డారు. ఋషులు, యోగులు, జ్ఞానులు ఈరీతిగా తమ పలుకులచేత రక్షణ, శిక్షణ జరుపుతూనే ఉంటారు.

క్షమకు మారుపేరు ద్రౌపది

ద్రౌపది గొప్ప పతివ్రత. ఆమె తన భర్తలను ఎన్నో విధములుగా కాపాడుతూ వచ్చింది. అశ్వత్థామ నిద్రిస్తున్న ఉప పాండవుల గొంతులు కోసినప్పుడు ఆమె ప్రదర్శించిన క్షమాగుణం సాటిలేనిది. అర్జునుడు అశ్వత్థామను పట్టి బంధించి తెచ్చి ద్రౌపది ముందు నిలబెట్టాడు. కొడుకులను బట్టి చంపెనని కోపము నొందుటకు బదులు ద్రౌపది అశ్వత్థామ పాదాలపై పడి ఈరీతిగా పలికింది "అయ్యా! నీవు నా కొడుకుల గొంతులు కోశావు. ఇప్పుడు నా భర్తలు నీ శిరస్సును ఖండిస్తే నీ తల్లి ఎంతగా బాధపడుతుందో నీకుతెలియదా? పసిబిడ్డల గొంతులు కోయటం వలన నీకు కలిగిన లాభమేమిటి? ఇది మహాపాతకమని తెలిసి కూడా ఈ పని నీవెలా చేయగలిగావు? నా పతులు నీ తండ్రిగారి శిష్యులు. కాబట్టి, మా బిడ్డలు నీ శిష్యులు. శిష్యులను హతమార్చటం మహాపాపం కదా! ఏ రాక్షసుడు కూడను ఇలాంటి దుర్మార్గానికి ఒడిగట్టడు. నీవు రాక్షసుడివి కావు; సకల శాస్త్రములు తెలిసిన పండితుడవు.

ఇంతటి గొప్పవాడవైన నీవు ఇటువంటి అకృత్యానికి పాల్పడటం న్యాయంకాదు.

పరగన్ మా మగవారలందఱును మున్‌బాణప్రయోగోపసం
హరణాద్యాయుధ విద్యలన్నియును ద్రోణాచార్యుచే నభ్యసిం
చిరి; పుత్రాకృతి నున్న ద్రోణుడవు; నీ చిత్తంబులో లేశముం
గరుణాసంగము లేక శిష్యసుతులన్ ఖండింపగా బాడియే?

ఉద్రేకంబున రారు; శస్త్రధరులై యుద్ధావనిన్ లేరు; కిం
చిద్ద్రోహంబును నీకు జేయరు; బలోత్సేకంబుతో జీకటిన్
భద్రాకారుల, బిన్న పాపల, రణప్రౌఢక్రియాహీనులన్,
నిద్రాసక్తుల సంహరింప నకటా! నీ చేతు లెట్లాడెనో?"

అశ్వత్థామ శిరస్సును ఖండించటానికి సిద్ధపడిన అర్జునుని పాదాలు పట్టుకొని ద్రౌపది "అర్జునా! నీవు తపస్సు చేశావు. శాస్త్రములను పఠించావు. కాని, ఎన్ని చేసి ఏమి ప్రయోజనం? శాస్త్రములు తెలిసి కూడా వాటిని ఉల్లంఘించటానికి నీవు పూనుకుంటున్నావు. శాస్త్రములు ఏమని బోధిస్తున్నాయి?

వెఱచినవాని, దైన్యమున వేదుఱు నొందినవాని, నిద్ర మై
మఱచినవాని, సౌఖ్యమున మద్యము ద్రావినవాని, భగ్నుడై
పఱచినవాని, సాధు జడభావమువానిని, గావుమంచు వా
చఱచినవాని, గామినుల జంపుట ధర్మము గాదు ఫల్గునా!

కాబట్టి నీవితనిని క్షమించి విడిచిపెట్టటమే చాలా ఉత్తమమైన మార్గము. అంతేకాదు. నా కుమారులను కోల్పోయినందులకు నేనెంతగా విలపిస్తున్నానో నీవు అశ్వత్థామను సంహరిస్తే అతని తల్లి కూడా అంతగా దుఃఖిస్తుంది కదా! ఇతనిని చంపినంత మాత్రమున నా బిడ్డలు తిరిగి రారు కదా! పోయినవారి నిమిత్తమై ఇటువంటి పాపమును మూటకట్టుకోవటం చాలా తప్పు. భగవత్ప్రీతి కలిగినవారు ఇలాంటి అకృత్యానికి పాల్పడరు. కాబట్టి నీవితనిని చంపవలదు-అని ప్రార్థించింది. ఆ సమయంలో ద్రౌపది ఎంతో క్షమా గుణమును, శాంతమును ప్రదర్శించింది. అట్టి శాంతమును మనం అలవర్చుకోవాలి. హింసను దూరం చేయాలి. శాంతము చేత ద్వేషాన్ని జయించాలి. ద్రౌపది ఎంతో సహనముతో, శాంతముతో పలికిన మాటలు విని భీముడు ఉగ్రుడైనాడు.

కొడుకులబట్టి చంపెనని కోపము నొందదు; బాలఘాతకున్
విడువుమటంచు జెప్పెడిని; వెఱ్ఱిది ద్రౌపది; వీడు విప్రుడే?
విడువగనేల? చంపు; డిటు వీనిని మీరలు సంపరేని నా
పిడికిటి పోటునన్ శిరము భిన్నము సేసెద జూడుడిందఱున్

'ఈ పిచ్చి ద్రౌపది తన కుమారులను చంపిన అశ్వత్థామ పాదాలపై పడుతున్నదే' అని భీముడు పట్టలేనంత కోపంతో పిడికిలి బిగించి, కళ్ళెర్ర చేసి అశ్వత్థామపైకి వెళ్ళాడు. "ద్రౌపదీ! నీకేమైనా పిచ్చి పట్టిందా? నిర్దాక్షిణ్యంగా నీ కుమారుల గొంతులు కోసిన ఈ దుర్మార్గుణ్ణి రక్షించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నావెందుకు? నా పిడికిటిపోటుతో వీని శిరస్సును ముక్కలు చేస్తాను. నీవు నాకు అడ్డు రావద్దు" అన్నాడు. కాని ద్రౌపది భీముని పాదాలపై పడి శాంతము వహించవలసిందిగా ప్రార్థించింది. చుట్టూ ఉన్నవాళ్ళు చాలా ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు; 'ద్రౌపది వంటి పిచ్చి స్త్రీలు లోకంలో ఎక్కడైనా ఉంటారా?!" అని అనుకున్నారు. కాని అటువంటి పిచ్చి అందరికీ పడితే ఈ లోకము బాగుపడుతుంది.

“ద్రౌపదీ! నేను అశ్వత్థామను చంపుతానని ప్రతిజ్ఞ చేశాను కదా! ఇప్పుడా మాట నేను నిలబెట్టుకోలేకపోవటం నాకవమానం కాదా?” అన్నాడు అర్జునుడు. అప్పుడు ద్రౌపది “అర్జునా! నీవు నీ మాటను నిలబెట్టుకోవాలంటే అశ్వత్థామను చంపవలసిన అవసరం లేదు. నీవతనిని లోపలికి గొనిపోయి, తల గొరిగి, శిరోమణిని పుచ్చుకొని, అతనిని బయటకు నెట్టివేస్తే చాలు; అది అతని ప్రాణము తీయటంతో సమానమౌతుంది” అన్నది. ఆమె సలహానుసరించి అర్జునుడు అశ్వత్థామను పరాభవించి వదలిపెట్టాడు.

విశ్వస్తుత్యుడు, శక్రసూనుడు, మహావీరుండు ఘోరాసిచే
నశ్వత్థామ శిరోజముల్ దఱిగి; చూడాంతర్మహారత్నమున్
శశ్వత్కీర్తి వెలుంగ బుచ్చుకొని, పాశవ్రాతబంధంబులన్
విశ్వాసంబున నూడ్చి, త్రోచె శిబిరోర్వీభాగముం బాసిపోన్

ఎవరైనా మనకు ఏదైనా చెడు చేస్తే మనం కూడా తిరిగి వారికి అపకారం చేయటానికి పూనుకోకూడదు. కనుకనే, అశ్వత్థామను క్షమించి విడిచిపెట్టవలసిందిగా ద్రౌపది అర్జునుని పాదాలు పట్టుకొని ప్రార్థించింది. మహాభారతంలో ఇటువంటి ఉదాత్తమైన సంఘటనలు చాలా ఉన్నాయి. పరులను దూషించటం, నిందించటం, హింసించటం మహాపాపం. అటువంటి పాపానికి మనం ఎన్నడూ పూనుకోకూడదు. పాపమనగా ఏమిటి? పరులను పీడించటమే పాపము. పరులను పోషించటమే పుణ్యము. ఈ విధంగా ద్రౌపది తన పతులకు ఎంతగానో హితబోధలు సల్పుతూ వచ్చింది.

చివరికి, అశ్వత్థామ ద్రౌపది పాదాలపై పడి తనను క్షమించవలసిందిగా ప్రార్థించాడు. అప్పుడు ద్రౌపది “నాయనా! నీవు నా పాదములు పట్టుకోనక్కర్లేదు. నీ తల్లి పాదములు పట్టుకో. ఆమెకు దుఃఖం కలుగకుండా కాపాడుతూ రా” అని చెప్పింది. అతనిలో కలిగిన పరివర్తనను చూసి ఆమె ఎంతగానో సంతోషించింది. ఎలాంటి కష్ట పరిస్థితియందైనా ఆమె కంటిధారలు కార్చలేదు. అటువంటి పవిత్ర హృదయులైన స్త్రీలు ఈనాటికీ లోకంలో ఎంతోమంది ఉన్నారు. కష్టాలకు క్రుంగక వారు ఎంతో ధైర్యంతో, సాహసంతో జీవితాన్ని గడుపుతూ వస్తున్నారు. గుణవంతులైన స్త్రీల వల్లనే మన భారతదేశము ఇంతమాత్రమైనా నిలిచియున్నది. లేకుండిన ఈ ప్రపంచము ఏనాడో భస్మమైపోయేది. స్త్రీలలో గొప్ప ధైర్యమున్నది; మంచి పరాక్రమమున్నది; ధర్మమున్నది; పట్టుదలతో ఎలాంటి ఘనకార్యమునైనా సాధించగల దీక్ష ఉన్నది. ఇటువంటి మహత్తరమైన శక్తులు మగవారిలో లేవు. కారణమేమిటి? మగవారిని క్రోధమనే శత్రువు అనేక విధాలుగా పట్టి పీడిస్తున్నది.

కోపము కలిగినవానికి
ఏ పనియు ఫలింపకుండు ఎగ్గులు కలుగున్
పాపపు పనులను చేయుచు
ఛీ పొమ్మనిపించుకొనుట చేకూరు జుమీ !

స్త్రీలలో ఉన్నటువంటి శాంతము, ధైర్యము, ఓపిక మగవారిలో లేవు. అయితే, స్త్రీలు కూడా ఒక్కొక్క పర్యాయము కోపతాపములకు లొంగిపోయి పాపము చేయవచ్చును. అట్టివారిని క్షమించి, ప్రోత్సహించి సన్మార్గములో త్రిప్పవలెనే గాని, వారిని దండించటం మంచిది కాదు. నిజంగా చూస్తే కోపము, తాపము, ఈర్ష్య, అసూయ, దంబము ఇత్యాది దుర్గుణాలు మగవారియందే ఎక్కువగా గోచరిస్తున్నాయి. స్త్రీలలో ఉన్నటువంటి శాంతము ఎంతో గొప్పది. ఆనాడు పాండవులను కాపాడినది ద్రౌపది యొక్క శాంతమే ! అటువంటి శాంతమూర్తులైన స్త్రీలు లోకంలో ఎందరో ఉన్నారు. వారిని ప్రోత్సహించటానికి బదులు స్త్రీలు కదా అని వారిని చులకన చేయటం చాలా పొరపాటు.